

KÅ'DD- DA VU'VDDVAALI 2025 PROGRAMM

KÅ'DD- DA VU'VDDVAALI 2025 PROGRAMM

RKP VAALPROGRAMM KÅ'DDVAALIN 2025

- 4 PUE'RMÕS ŠKOOUL
- 5 PUÂRAST VÂÂJJI AAZZI
- 6 JIE'LLEMVIÕKKSÄŽ KÅÅ'DD DA GÅÅRAD
- 7 ĶEÂLL'JEEI DA MIÕLLSÄŽ KÄÄ'VVTUMMUŠ
- 8 OODÄSTJOO'TTI ÄIMMÕS- DA PIRRÕSAA'ŠŠIN

RKP VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

- 9 TUÕRVLAŽ JIE'LLEM
- 10 VUÄLLAMLAAGGAN TIÕRVÂSVUÕTTHUÂLL
- 11 ÕLLITÄSS'SÄŽ PUÕCCIHÄIDD
- 12 TÄIMMAI SOSIAALSTAAN
- 13 PUÂRAST VÂÂJJAI PÄÄRNA, NUÕR DA PIÄRRI
- 14 TUÕRVLAŽ PUÄRRSIHUÂLL
- 15 SNÄÄTNAS PEÄLŠTEMKÄÄZZKÕÖZZ

ÂÂLDA TUU

Lää'dd ruöcclaš meerpeällök (RKP) lij lä'ddlaž liberal'laž peällök, koin lie nâânas tâ'vvjânnmallaš da euroopplaž preddan. Âskkap ôhttjôözz vuöiggâdvuôðid da tðözz, što son vuäitt jiöčč meä'rted jie'llmes da vaikkted jii'jjes a'rgge. Âskkap va'steemnallšem frijjuvô'tte da va'sttð'sse kuei'msteen. Mij politiikk da liberaliism vuâððkie'dj lie oummu da pirrðözz ci'sttjummuš, frijjuvô'tt da ôhttjôözz vuöiggâdvuôð, räâuh da vuöiggvuôðmeâldlažvuôð da ôöutverddsaž ci'sttjummuš da tää'ssärvv.

Mij pue'rrvââjjamôhttsažkâ'dd tâimmai pue'rmôsân ko tääl lij tää'ssteäddast, ko oummuin lij tuâjj da pörögâž pi'rgge. Ôhttna kâittap aktiivlânji tuð'll'jed äimmösmuttâž da tue'jjeed tââimaid luâð määngghämmsažvuôð nâânummša. Lää'ddjânnam taarbaš nu'tt nâânas gâârdid ko še jie'lli jânnamvuu'd.

Tuejjeep tuâj tøn ou'dde, što Lää'ddjânnmest lie kue'htt jie'lli meersažkiöl, lää'ddkiöll da ruöcckiöll. Mij peällök peälašt pâi minoritee'ttid da minorite'ttkiölid. Peälštep pâi vuöiggâdvuôttvaldiavuâððjurddi da demokratia. Âskkap, što čuövtðözzlaž

da meeraiköskksaž Lää'ddjânnam lij staani, pue'ttiäi'j va'žžtðözzin spraavððötti valdia. Haa'leep äävai da määngkulttuursaž ôhttsažtuöjju raajsmðövvvi ôhttsažkââ'dd, kââ'tt kuâdd vasttðözz pukin puðlvvðögggin. Pue'rrvââjjam âlgg vuâððövvvâd ooumažvuô'tte da tøn âlgg staaneed hâiddkääzzkðözzid, škooultðözz da jee'res ôhttsažkââddlaž kääzzkðözz.

Škooultum tuâjjviögg vuâžžmôš lij ôhtt Lää'ddjânnam köskksummus pue'ttiäi'j kööččmðöžžin. Tân taarb tiuddummuš ôölgat, što lââ'zztep mä'tt'tðöttâmpai'ki meä'r, viikkâp ooudâs tuöjju vuâððövvvi jânnmasi'rddem da lââ'zztep sa'tssjummsid personkââ'dd pue'rrvââjjma.

Pukin âlgg lee'd ôöutverddsaž vuöiggâdvuôð mij ôhttsažkââ'ddest da vuäittmôš vuässööttâd tu'mmjemtuöjju. Tue'jjeep viiışlânji tuâj rasiism da čârstem vöiddummša mij ôhttsažkââ'ddest.

Tuejjeep tuâj koo'ddi, vuu'dkoo'ddi da pue'rrvââjjamvuu'di jie'llemviökksažvuôð da nâânas â'ldd-demokratia ouddnummša. Täävtðöllâp tâimmai koo'ddi, pue'rrvââjjamvuu'di, valdia, privaatt sektor da kuälmad sektor köskksaž ôhttsažtuâj.

RKP vaalprogramm KÄ'DDVAALIN 2025

PUE'RMÕS ŠKOOL

Škooul lie mij pue'rrvââjjam da lekkvuõđ vuâđđ. Škooul âlgg ta'rjjeed päärnaid da nuõrid tää'ssärvvsaz õõlgtõõzzid. Mee'st fe'rttai ainsmâ'tted päärnaid di nuõrid staani mättjempirrõõzz. Tât õõlgat, što škoulin lie dovo'lna vuõrâsoummu da põ'stti personkää'dd.

Tää'ssärvv da õõutverddsažvuõtt di ämmatčea'pp u'čtee'l da personkää'dd lie lä'ddlaž škouul vuâđđ. Sij, kook taarbše vie'kk, õ'lğge še vuäžžad tøn. Samai fe'rttai vä'ldded lokku vuässâ'tmõõžž da õõutverddsaž ci'sttjumuž. Mij täävtõssân lij, što ni keän jeä't kuõđtuku aalgbealla. Mij haa'leep, što Lää'ddjânnam lij maai'lm ke'nnvummus jânnam päärnaid da tøn diõtt mij haa'leep še sa'tssjed pä'rnnpiârri aarg hiâlpummša.

RKP HAA'LAD

- što päärnain jäänbõs vuässâatt ouddpiõmmu da što tõt kuu'kkab äi'ğgkõõskâst šâdd määuste'mmsen
- lâä'zzted till'lõvvum resuursid juõ'kknallšem keeu'summuž cõggmõ'sše
- što pukin lij staani mättjempirrõs da škouulčuâggas
- što sä'mmlai vuõiggâdvuõtt mätt'tõ'sse sää'm koolmin kiõlin seillai, da što mätt'tõõzz viiggât oudâs
- što õinn jäänbõõzzâst lij vuäittmõš kiõll-laaugmätt'tõ'sse da kiõllduuzžid
- reâuggad tøn ou'dde, što klaass šorradvuõđ lie määžna pukin škouultõsgraaddin.
- što doom da škouul kõskksaž õhttsažtuâjj tåimm

RKP vaalprogramm KÄ'DDVAALIN 2025

PUÂRAST VÂÂJJI AAZZI

Pue'rrvââjjamõhttsažkää'dd vuâdd lie vuässadvuõtt, õhttsallâšvuõtt da na'ddjõs. Haa'leep õhttsažkää'dd, ko'st puk vâjja puârast da tâ'bdde jie'llmes staanjen. Ko sa'tssjep liikkummša, spo'rtte da kulttuu're, raajjâp pue'rrjie'llem da tue'jjeep mij koo'ddin jie'llemviõkksaž da maaššâp tõin. Meerlaž- da tuâjjoummuškooul, aktiivlaž õhttõstâimm'mõš, âlgganâarramķeäin, sporttpäai'ķ, ķe'rjppõõrt, musikkškooul da čeäppõs-škooul lie vääžnai pääiklažõutstõõzz pue'rrvââjjamtuejjei. Meerlaž- da tuâjjoummuškooul ta'rjje kâ'ddnii'ķķid vuäittmõõžžid oou'deed sij silttõõzzid seämmast ko tõk lie vääžnai še mij pue'rrvââjjam ķiõččâmvue'jjest.

RKP HAA'LAD

- što juõ'ķķ âkksaž oummid lie ta'rjjeemnalla määngpeällsaž liikkeemvuäittmõõžžid
- tââimaid nu'tt puârrsab ko še nuõrab oummui õinn lâssneeie õhttnažvuõd cõggmõ'sše
- što nuõrin lij vuõiggâdvuõtt miârkteei vue'llgaž kõddâz frijjääi'jstaarjõõzzid
- što kâ'dd vuäitt ta'rjjeed õõutverddsaz vuäittmõõžžid da paai'ķid kulttuur-, frijjääi'j- da liikkeemstaarjõõzzid sooggbeä'lest le'be ââ'jjest huõlkâni
- nââneed sâ'mmlai statuuzz da staanâd sij kulttuurautonomia

RKP vaalprogramm **KÅ'DDVAALIN 2025**

JIE'LLEMVIÕKKSÄŽ KÅÅ'DD DA GÅÅRAD

Puârast hoiddum kâ'ddtääll rääj pue'rmõs oudldõõzzid tåimmai a'rgge. Digitaal'laž kääzzkõõzz vuei'tlvâ'stte lue'žžjeejab aarg, leâša seâmmast âlgg ainsmâ'tted, što vuâllamvuõtt da ooumažvuõtt seilla.

Haa'leep, što mij kåå'dd maazzlâ'stte aktiivlânji ķeall'jeei investâsttmõõžžid da odd põrggsid. Sa'tssjummuž tuâjjvuõ'tte da põõrgâsvuõ'tte lie šornummuš čouddi. Koo'ddin âlgg vâ'ldded lokku pue'rben pääiklaž jeâllmõõžžid tuâjjooccjid ta'rjjeemnalla âarrai kääzzkõõzzin. O'nnsteei tuõjju vuâddõõvvi jânmmaserddmõš õõlgat vuässõ'tti koo'ddid da šiõgg jeâlâ'ttemkääzzkõõzzid.

RKP HAA'LAD

- što kâ'dd- da ķiiddâlmpiid lie määžna tää'zzest
- što koo'ddi tuâjjvuõttkääzzkõõzz tåimma viõkksânji
- huõllâd kåå'dd personkåå'dd pue'rrvââjjmest da tuâjitiõrvâsvuõdâst

RKP vaalprogramm KÅ'DDVAALIN 2025

ĶEÂLL'JEEI DA MIÕLLSAŽ KÄÄ'VVTUMMUŠ

Haa'leep miõllsaž aassâmpirrõðzzid, kook câ'ğge čârstoõttmõðžž da tuärjje jee'resnallšem jie'llemvue'jjid. Haa'leep še, što šuurab gâârdin jâä'kk̄tet čiõlgâs gââradpolitiikk, joukkjââtlõk tåimm da gââradvue'zz lie jie'llemviõkksa. Ķeâll'jeei šorrunnumuš õðlgat määngpeällsaž da lue'žžjeei jie'llemvue'kk̄jääll taarbid lokku va'lddi kää'vvtummuž. Haa'leep ou'deed virksmõðvvâmvueäittmõðžžid da huõllâd â'lddluâðast. Koo'ddin âlgg lee'd miõllsaž noorõðttâmpäi'k̄ da koo'ddin âlgg huõllâd puârast tõi k̄idlmin.

RKP HAA'LAD

- Ķeâll'jeei kää'vvtummuž da raajjmõðžž
- što viirksmõðvvâm- da ruõnâsvuu'd lie puki kâ'ddnii'kk̄i ââ'nnemnalla
- šiõgg joukkjââtlõkõhttvueðid, šiõgg jââtlõkplaanummuž da jäänab ĳeä'ppsõsjââtlõk-ķeäinaid
- ainsmâ'tted jâ'ttel da snäätas ne'ttõhttvueðid

RKP vaalprogramm KÅ'DDVAALIN 2025

OOUDÂSTJOO'TTI ÄIMMÕS- DA PIRRÕSAA'ŠŠIN

Äimmõsmuuttâs da luâd määnghämmsažvuõd ķeäppnummuš lie mij ääi'j šuurmõs maai'lmveiddsaž va'žžtõõzz. Haa'leep, što Lää'ddjânnam lij ooudâstjoo'tti äimmõõzz da pirrõõzz kuõskki aa'ššin. Määng kää'dd lie ju'n åå'n ooudâstjoo'tti pääiklaž õõlgtõõzzid šiõttlõvvum äimmõsčauddmõõžž kaunnmõõžžâst da tuärjee ti'nt-aa ķeall'jeei jie'llemvue'ķķjää da ķeall'jeei tuäjppaai'ķid kää'ddstes. Sa'tssjummsin äimmõsci'sttjeei čauddmõõžžid kää'dd vuäi'tte ta'rjjeed kâ'ddnii'ķķid vuäittmõõžž ķeall'jab jie'llemnälla da miõllsaž pirrõ'sse.

RKP HAA'LAD

- što kää'dd va'ldde åå'nnma äimmõsjeärmmai čauddmõõžžid da hiâlppe kâ'ddnii'ķķi vuäittmõõžžid tue'jjeed äimmõsjeärmmai va'lljummsid
- što kää'dd se'rdškuä'tte åå'nned oõsmeei energia da looppte podd poõddi fossiil'laž puä'lddemaunnsi åånnmõõžž
- što kää'dd tuejjeepukmâi'd vuäi'tte luâd määnghämmsažvuõd læppjummužtuõ'llstõõllmõ'sše
- toi'mmjeei kää'rvtem-, o'ddeståå'nnem- da njeä'sšķiõtt'tõõllâmķääzķõõzz da dovo'lna noorrâmpaai'ķid
- što kää'dd oou'dee å'lddporrmõõžž da dommjânnmallas ķue'l åånnmõõžž da sa'tssje porrmõšlæppjummuž uu'ccummša

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

TUÕRVLAŽ JIE'LLEM

Puki vuõiggâdvuõtt šiõgg hoiddu âlgg staaneed huõlkâni jeâllsââ'jjkââ'ddest, puâdin da jie'nnkiõlâst. Kääzzkõõzz â'lğge lee'd ta'rjeemnalla da tõk â'lğge tåimmad õõutverddsânji. Tu'st fe'rttai vuäžžad tõid hâiddkääzzkõõzzid da vie'kk, koid taarbšak õõut luunjk vuâddjurddjin.

Hâiddkääzzkõõzzi ta'rjjummuš šâdd mottjed. Tõndiõtt ouddmiârkkân liikkee da digitaal'laž kääzzkõõzz sä'tte lee'd õhtt nää'll pue'reed kääzzkõõzzi vuäžžmõõžž. Privaatt da kuälmad sektoor taarbšet tiuddeed õõlmâs sosiaal- da tiõrvâsvuõttkääzzkõõzzid. Haa'leep, što puk pue'rrvââjjamvuu'd hâidda täâlas va'steemnullšeld. Reâuggap tõn ou'dde, što pue'rrvââjjamvuu'di teäggtoš juâkkai vuõiggvuõdmeâldlânji oudlkõ'stti da säursmõ'tti hââid teädde'e'l.

RKP HAA'LAD

- staañad puki aassji tiõrvâsvuõtt- da puõccihâiddkääzzkõõzzid
- što hâiddkääzzkõõzzi digitaal'laž kääzzkõõzzid ouu'deet
- što pue'rrvââjjamvuu'din ââ'net dovo'lna kiõll- da kiõllââ'nnemlõõ'zzid da što še jee'res kiõli ko tâ'lk lââ'dd- da ruõcckiõli âânnmõõžžâst pä'lkkeet
- što sä'mmlai vuõiggâdvuõd hoiddu sij jii'jjes kiõlin staaneet
- što KELA-taksskääzzkõõzz tåimma da plaaneet õhttjõõzzlaž taarbid lokku vää'ldee'l
- nââneed vuâddtiõrvâsvuõttthuâl dâhttri vuäžžmõõžž

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

VUÄLLAMLAAGGAN TIÖRVÂSVUÕTTHUÂLL

Tiörvâsvuõtthuâl âlgg lee'd hie'lkeld vuäžžamnalla huõlkâni jâlSTEMSââ'jstad. Haa'leep, što vuâđđtiörvâsvuõtthuâl lij nu'tt âalda tuu, ko vuäitt.

Säursmâttmõõžž da ouddkiõ'tte cõggi tiörvâsvuõtthâaid taarbšet viikkâd ooudâs mij pue'rrvââjjam da sosiaal'laž di fyyslaž tâimmamoodd. Puõžlmid da vaiggâdvuõđi šõddmõõžž cõggi hâidd lij pukin viõkkšummus. Tõndiõtt lij jiõččaildes se'lvv, što še põ'mmaite'mes oummin lij vuõiggâdvuõtt tiörvâsvuõtt- da puõccihâiddkääžzkõõzzid.

RKP HAA'LAD

- vuä'need hâiddräaidaid jeä'rbi mie'ldd kääžzkõsliippi da digitaal'laž kääžzkõõzzi vie'kķen da lââ'zztee'l dâhttri da hoi'ddjee'ji meä'r
- što raajât jiijjâsdâhttar- da jiijjâshoi'ddjeeiriâžldõõgg
- što taarb mie'ldd vuäžžak ääi'j pää'nndâhttra le'be njä'lmmhygieni'stte
- što ta'rjjeemnalla lie jee'resnallšem, chat- da te'lfonkääccmõšnallšem vue'llgaž kõddâz kääžzkõõzz
- što põ'mmaite'mes oummuin lij vuõiggâdvuõtt ķirrsâ'ttem tiörvâsvuõtt- da puõccihâiddkääžzkõõzzid

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

ÕLLITÄSS'SAŽ PUÕCCIHÅIDD

Haa'leep, što ââldmõs kâccai puõccipõrtt lij lãädna mää'tk k̄ee'jjest tu'st ko taarbšak spesiaalpuõccihåaid. Kõõskõspuõccipõörtin lij rä'tk̄keei rool puõccihåaid toi'mmjemvuõđ k̄iõččâmvue'jjest. Universite'ttpuõccipõörtin lie vääžnai spesiaaltuâj da tõi teäggtummuš âlgg lee'd dovo'lina. Tu'tk̄kummšest lij k̄õskksaž rool puõccihåaid ouu'dummšest. Haa'leep, što Lää'ddjânnam lij õhtt taalkâstiõđlaž ouu'dummuž njoonašjânnmin.

RKP HAA'LAD

- što â'lddpuõccipõörtin lij vääžnai rool da jee'resnallšem spesiaal'lõõvvâmvasttõõžž
- što še uu'ccab puõccipõörtin lij vuõiggâdvuõtt tuõ'll'jed suutki pirrsaž takaitaalkâstiõđ kâccmõõžž
- što še jânnamvuu'din lie dovo'lina ambulaans, što vuõsshåaid vuei'tet staanâd juõ'kksââ'jest mij jânnmest
- staanâd dâhttarhelikoptertâimm'mõõžž
- nââneed pue'rrvââjjamvuu'di tu'tk̄kummuš-, ouddnummuš-, da innovaatiotâimm'mõõžž

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

TÄIMMAI SOSIAALSTAAAN

Haa'leepnâneed čârstummuž da miõl'tiõrvâsvuõttvaiggâdvuõdid cõggi tuâj ääi'jelda'lğgi kâssjõõttmõõžžin da määngämmtallaš õhttsažtuâjain. Lij vääžnai, što obb piâr vää'ldet lokku jee'resnallšem vaiggâdvuõdin. Piijjâp ouddsâjja õõutverddsaž psykososiaal'laž kääzzkõõzzid, lokku vää'ldet' psykoterapia. Lij vääžnai, što lää'mesoummuid ta'rjeemnalla aârrai kääzzkõõzz da jee'resnallšem tuârjinnäa'l uu'det âalda kääzzkõõzz taarbšeei. Peä'nec- da addiktiotuâj tääimai vuei'vteädd âlgg lee'd cõggi hääidast da ääi'jeld a'lğgi kâssjõõttmõõžžâst da tõt âlgg lee'd fakta- da tu'tkõkummuž vuâddsaž.

RKP HAA'LAD

- što sosiaaltuâjjilaid pa'lkket lâa'zz, što vuei'tet ainsmâ'tted tõn, što vie'kk taarbšeei oummu vuäžža tõn ääi'jbeä'lnn
- što sosiaalhuâlast reâuggai oummin lie staani tuâjj-jeallmõõžž.
- sa'tssjed oudlkõ'stti hoiddu
- sa'tssjed jânmasi'rddi o'nnsteei jeälõõttmõõžž tuârjjkääzzkõõzzid čârõõttmõõžž cõggmõõžž diõtt da pue'rrvââjjam- da tiõrvâsvuõttjeä'rdõõzzi uu'ccummuž diõtt
- što miõl'tiõrvâsvuõtt- da peä'nec- di addiktiokääzzkõõzzid staaneet dovo'lna resuurs, še ruõcckiõ'lle
- što lää'mesoummu vuäžža dovo'lna tuârjjõõzz taarb mie'ldd

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

PUÂRAST VÂÂJJAI PÄÄRNA, NUÕR DA PIÂRRI

Mij jânnam päärnaivuäpstök lij lekvuõttmaainâs, ko tõt raajsmââvv tøn vuâddjurddi õõl, što cõggi hâidd lij pue'rmõs hâidd. Õõlmâs päärnaivuäpstök tiuddad mätt'tõõttihuâl di päärnaisuõjjlummuž. Haa'leep, što vuäpstöktâimm'mõš juätkkai kuud ââ'kkee'jj mânṇa. Šõddeemhâaid âlgg suõjjled lââ'zzçuõppmõõžžin da pukid âlgg käunn'jed pääi'k šõddeemvuässõõggâst. Pâ'rnnpiârrjid da puârrsid uvddum tuärjj rääj staaivuõđ da câgg vaiggâdvuõđid. Samai nuõrid ta'rjjuum miõlltiõrvâsvuõttkääzzkõõzzid âlgg sa'tssjed da koo'ddi škoouli da pue'rrvââjjamvuu'di mätt'tõõttihuâl kõskksaž õhttsažuâj âlgg tâimmad.

RKP HAA'LAD

- što šõddeemvuässõõggid seeiltet
- što pukin neeznin âlgg lee'd vuõiggâdvuõtt šioḡg jie'nnvuõđhuõllu da šõddeem mânṇsaž mânṇhoiddu
- što mätt'tõõttihuâl lie vuäžžamnalla škooulin
- što nuõrid ta'rjjeet vue'llgaž kõddâz vuâsttavä'lddemkääzzkõõzzid
- što pukid vuâlla 25-âkksaid ta'rjjeet dääras cõggâmneävvoid da cõggâmvuä'pstummuš
- što puk vuäžža meersaž puäktõsprograammâst âarrai puäktõõzzid.

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

TUÕRVLAŽ PUÄRRSIHUÂLL

RKP haa'lad, što puärrsihuâllkääzzkõõzzin lij õlli kvalite'tt, da, što tõk lie pukid vuäžžamnalla â'lddkääzzkõõzzin. Tu'st fe'rttai lee'd vuäittmõš jälsted dääma nu'tt kuu'kk ko haa'lääk da vââjak da tuu âalda âlgg lee'd vuäžžamnalla jee'resnallšem jâlstemkääzzkõõzz. Haa'leep, što pukin lij vuäittmõš oou'deed sij liikkeemvuõđ. Ruâtthoi'ddjee'jid âlgg ci'sttjed õõutverddsanji da sij â'lğge vuäžžad tõn tuärj da vie'kk, koon sij taarbše, što vâjja puârast. Jee'resnallšem foond da õhttõõzz ou'dde samai jõnn õhttsažkääddlaž sa'tssjumuž määngain paai'kin mij jânmmest, ouddmiârkkân pue'rrjie'llem da tiõrvâsvuõđ ooudâsviikki tuâjain da tuõ'll'jee'l âkkõõvvâm oummui hâiddpaai'kid.

RKP HAA'LAD

- što pukid âkkõõvvâm oummid ta'rjjeet tuõrvlaž jâlstummuž te'l ko sij jie vââj teänab jâlsted jiijjâs päai'kest
- što veä'ncc- da ää'vkuei'm vuäi'tte jâlsted õõutsââ'jest
- što ruâtthoi'ddjee'jid mahssum ko'rvvõs lij nokk jõnn da tõt veekk ooudâs vuäittmõõžžid vuäžžad frijj da säursmâttmõõžž
- altteed seniorvuäpstõktâimm'mõõžž pukin pue'rvvââjjamvuu'din

RKP

VU'VDDVAALPROGRAMM 2025

SNÄÄTNAS PEÄLŠTEMKÄÄZZ-KÕÕZZ

Peälštemkääzzkõõzzi õõutverddsaž vuäžžmõš juõ'kksââ'jest mij jânnmest da peälštemkääzzkõõzzi personkââ'dd nokk jõnn meä'r lie rä'tkķeei tue'jjeei mij tuõrvlažvuõđ da vaalmâšvuõđ ķiõččâmvue'jjest. Ko vie'ķķ taarbšet, lij vääžnai, što vuäitt kommunikâ'stted peälštempersonkoo'ddin da tõn diõtt personkââ'dd âlgg siltteed tâimmad kuhttuin mij meersažķiõlin. Suâppmõščackkeemkââ'dd da VPK-tâimm'mõš da jiõččtäättlaž miârpeälštemtâimm'mõš lie vääžnai da tõin lij rä'tkķeei miârkkõtõs Lää'ddjânnam peälštemkääzzkõõzzi staanummšest samai pããđjâlstemvuu'din.

RKP HAA'LAD

- što peälštemkääzzkõõzz lie määžna aai'jin vuäžžamnalla juõ'kksââ'jest mij jânnmest
- što vuäžžak ambulaans ko tõn taarbšak
- što jiõččtäättlaž čackkeemkoo'ddi nuõrrtâimm'mõõžž tuärjjeet da tõõzz sme'llkââ'ttet
- ouddķiõ'tte cõggâd peälštemtâaim personkâdda till'lõõvvi viõkkvää'ld, što personkâ'dd vuäitt spraavdõõttâd tuâjas tuõrvlaž jeällmõõžžin